

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДСТУ 9027:2020

Системи управління якістю

**НАСТАНОВИ
ЩОДО ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ
ПРОДУКЦІЇ**

Відповідає офіційному тексту

З питань придбання
офіційного видання звертайтеся до
національного органу стандартизації
(ДП «УкрНДНЦ» <http://uas.org.ua>)

ПЕРЕДМОВА

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Технічний комітет стандартизації «Системи управління якістю» (ТК 189)
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від 26 червня 2020 р. № 141 з 2021-01-01
- 3 Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України
- 4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ зі скасуванням в Україні ГОСТ 24297-87

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати
здля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи**

ДП «УкрНДНЦ», 2020

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування.....	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	1
4 Планування та розроблення процесу вхідного контролю продукції.....	2
4.1 Загальні положення	2
4.2 Продукція, що підлягає вхідному контролю.....	3
4.3 Обсяг вхідного контролю продукції.....	3
4.4 Види вхідного контролю продукції	4
4.5 Показники продукції, які перевіряють під час вхідного контролю продукції, та вимоги, на відповідність яким провадять вхідний контроль продукції	4
4.6 Методи вхідного контролю продукції та засоби контролю, вимірювання та випробування	4
4.7 Місця, умови та терміни проведення вхідного контролю продукції	5
4.8 Супровідна документація на продукцію	5
4.9 Відповідальність і повноваження щодо вхідного контролю продукції	5
4.10 Залучення сторонніх виконавців до проведення вхідного контролю продукції	6
4.11 Задokumentована інформація	6
4.12 Забезпечення ресурсами	7
5 Функціонування процесу вхідного контролю продукції	7
5.1 Загальні положення	7
5.2 Поводження з продукцією, що надійшла в організацію та підлягає вхідному контролю.....	7
5.3 Перевіряння супровідної документації.....	8
5.4 Відбирання вибірок для проведення вибіркового контролю продукції	8
5.5 Проведення необхідних операцій контролю, вимірювання та випробування	8
5.6 Реєстрування результатів вхідного контролю продукції	9
5.7 Прийняття рішення за результатами вхідного контролю продукції.....	9
5.8 Поводження з продукцією, визнаною відповідною за результатами вхідного контролю.....	9
5.9 Поводження з продукцією, визнаною невідповідною за результатами вхідного контролю.....	9
5.10 Інформування про результати проведення вхідного контролю продукції	9
5.11 Облік статистичних даних про рівень якості продукції за результатами вхідного контролю та дієвості її постачальника	9
6 Підтримування та поліпшування процесу вхідного контролю продукції.....	10
6.1 Проведення аудитів для оцінювання результативності процесу вхідного контролю продукції.....	10
6.2 Аналізування з боку найвищого керівництва процесу вхідного контролю продукції	10
6.3 Поліпшування процесу вхідного контролю продукції	11

Додаток А (довідковий) Зміст переліку продукції, що підлягає вхідному контролю.....	12
Додаток Б (довідковий) Зміст акта/протоколу відбирання вибірок	13
Додаток В (довідковий) Зміст документа реєстрування результатів вхідного контролю продукції.....	14
Бібліографія.....	15

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

НАСТАНОВИ ЩОДО ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ

QUALITY MANAGEMENT SYSTEMS

GUIDELINES FOR INCOMING PRODUCTS INSPECTION

Чинний від 2021-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт надає настанови щодо планування, розроблення, функціонування, підтримання та поліпшування процесу вхідного контролю продукції, яку організації постачає зовнішній постачальник та яка призначена для виготовлення, ремонту та експлуатації продукції чи надання послуг.

Примітка. Вхідний контроль продукції може стосуватися сировини, матеріалів, напівфабрикатів, складників, вузлів, комплектувальних виробів, давальницької сировини тощо.

Цей стандарт призначено для застосування будь-якою організацією незалежно від її типу чи розміру, а також від продукції, яку вона постачає, та послуг, які вона надає.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі національні стандарти:

ДСТУ 3021-95 Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення

ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів

ДСТУ ISO 19011:2019 (ISO 19011:2018, IDT) Настанови щодо проведення аудитів систем управління.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче наведено терміни, ужиті в цьому стандарті, та визначення позначених ними понять:

3.1 вхідний контроль

Контроль продукції постачальника, що надійшла до організації (3.4) та призначена для використання під час виготовлення, ремонту й експлуатації продукції чи надання послуг.

(ДСТУ 3021-95, 5.2.3, змінено)

3.2 суцільний контроль

Контроль кожної одиниці продукції в партії (3.10).

(ДСТУ 3021-95, 5.2.6)

3.3 вибіркового контролю

Контроль, за якого рішення про якість контрольованої продукції приймають за результатами перевіряння однієї чи кількох вибірок (3.11).

(ДСТУ 3021-95, 5.2.8, змінено)

3.4 організація

Особа чи група осіб, які мають власні функції з відповідальністю, повноваженнями та взаємовідносинами, щоб досягати своїх цілей.

Примітка. Поняття «організація» охоплює, але не обмежено, індивідуального торговця, компанію, корпорацію, фірму, підприємство, орган влади, товариство, асоціацію, добровільну організацію чи установу, або їхню частину чи комбінацію, об'єднані чи ні, державні чи приватні.

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.2.1, змінено — примітку 2 вилучено)

3.5 зовнішній постачальник

Постачальник, який не є частиною організації (3.4).

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.2.6)

3.6 вимога

Сформульовані потреба чи очікування, загальнозрозумілі чи обов'язкові.

Примітка 1. Поняття «загальнозрозумілі» означає, що є звичайною чи загальноприйнятою практикою для організації (3.4) та заінтересованих сторін вважати потребу чи очікування, про які йдеться, самі собою зрозумілими.

Примітка 2. Установлена вимога — це вимога, сформульована, наприклад, у задокументованій інформації (3.9).

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.6.4, змінено — примітки 3, 4, 5 та 6 вилучено)

3.7 відповідність

Виконання вимоги (3.6).

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.6.11, змінено — примітки 1 та 2 вилучено)

3.8 невідповідність

Невиконання вимоги (3.6).

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.6.9, змінено — примітку вилучено)

3.9 задокументована інформація

Інформація, яку організація (3.4) має контролювати та підтримувати в актуалізованому стані, та носій, на якому її розміщено.

Примітка 1. Задокументовану інформацію може бути наведено в будь-якому форматі та на будь-яких носіях і походити з будь-якого джерела.

Примітка 2. Задокументована інформація може стосуватися:

- системи управління, зокрема пов'язаних з нею процесів;
- інформації, розробленої для того, щоб організація функціювала (документація);
- доказу досягнутих результатів (протоколи).

(ДСТУ ISO 9000:2015, 3.8.6, змінено — примітку 3 вилучено)

3.10 партія

Сукупність одиниць продукції однієї назви, типорозміру тощо, яку отримано за одним товарно-транспортним документом і яку супроводжує один документ про якість цієї продукції

3.11 вибірка

Сукупність одиниць продукції з контрольованої партії (3.10), які одночасно піддають вхідному контролю для оцінювання якості цієї партії (3.10), за результатами якого прийматимуть рішення щодо прийнятності чи неприйнятності всієї контрольованої партії (3.10)

3.12 проба

Кількість непоштурочної продукції, відібрана з контрольованої сукупності для прийняття рішення.

4 ПЛАНУВАННЯ ТА РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ

4.1 Загальні положення

4.1.1 Організація має спланувати та розробити результативний процес вхідного контролю продукції, щоб запобігти використанню під час виготовлення, ремонту та експлуатації готової продукції чи наданню послуг невідповідної встановленим вимогам продукції.

4.1.2 Описаний у цьому стандарті процес вхідного контролю продукції може бути застосовано як один із процесів загальної системи управління якістю. Організація має визначити взаємозв'язки процесу вхідного контролю продукції з іншими процесами системи управління якістю та керувати ними.

4.1.3 Розробляючи процес вхідного контролю продукції, треба щонайменше:

- визначити дії, які потрібно виконати під час вхідного контролю продукції (див. 5), їх послідовність, ситуації, коли треба приймати рішення, а також подальші дії щодо потенційних невідповідностей;
- визначити потрібні входи (стосовно супровідних документів див. 4.8) та очікувані виходи (стосовно задокументованої інформації за результатами вхідного контролю продукції див. 4.11), а також суміжні процеси;
- установити виконавців робіт у межах процесу (зокрема, сторонніх виконавців, якщо такі є) та розподілити поміж ними обов'язки та повноваження, зокрема надати повноваження особі(-ам), яка(-і) має(-ють) право приймати рішення щодо відповідності чи невідповідності перевіреної продукції за результатами вхідного контролю (див. 4.9 та 4.10);
- визначити ресурси, потрібні для виконання вхідного контролю продукції (див. 4.12);
- визначити місця проведення вхідного контролю продукції та вимоги щодо безпеки й гігієни праці та до робочого середовища (див. 4.7);
- визначити умови проведення вхідного контролю продукції (див. 4.7);
- визначити терміни проведення вхідного контролю продукції (див. 4.7);
- визначити задокументовану інформацію, потрібну для виконання вхідного контролю продукції (див. 4.11);
- визначити та врахувати ризики та можливості, що стосуються процесу вхідного контролю продукції;
- визначити критерії оцінювання результативності процесу вхідного контролю продукції (стосовно результативності див. 6.3).

Примітка. Настанови щодо документування процесу вхідного контролю продукції наведено в 4.11.

4.1.4 Організація має розробити перелік продукції, що підлягає вхідному контролю (далі — Перелік), у якому встановити щонайменше таке:

- номенклатуру продукції, що підлягає вхідному контролю (див. 4.2);
- обсяг і вид вхідного контролю продукції (див. 4.3 та 4.4);
- показники продукції, які перевіряють під час вхідного контролю продукції, та вимоги, на відповідність яким провадять вхідний контроль продукції (див. 4.5);
- методи вхідного контролю продукції та засоби контролю, вимірювання та випробування (див. 4.6).

Примітка. Настанови щодо документування Переліку наведено в 4.11.

4.2 Продукція, що підлягає вхідному контролю

4.2.1 Вхідному контролю підлягає продукція, що впливає на якість готової продукції та/чи надання послуг.

4.2.2 На підставі всіх відомостей про продукцію, яку постачатимуть до організації, треба визначити ті види продукції, які впливають на якість готової продукції та/чи надання послуг, та внести дані про цей вид продукції до Переліку.

Примітка. До відомостей про продукцію, яку постачатимуть до організації, можуть належати відомість покупних виробів, специфікація на продукцію, конструкторська документація на продукцію, а також інші відповідні документи.

4.3 Обсяг вхідного контролю продукції

4.3.1 Для кожного виду продукції, що підлягає вхідному контролю, треба визначити обсяг вхідного контролю, тобто сукупність показників, що перевіряють під час вхідного контролю продукції.

4.3.2 Обсяг вхідного контролю продукції має бути пропорційний впливу продукції, що підлягає вхідному контролю, на якість готової продукції та/чи надання послуг.

4.3.3 Якщо продукція, що підлягає вхідному контролю, має суттєвий вплив на якість готової продукції та/чи надання послуг, вхідний контроль такої продукції доцільно проводити за критичними та/чи важливими для якості показниками, параметрами, характеристиками, властивостями (далі — показниками) цієї продукції, визначеними самою організацією.

4.3.4 Якщо продукція, що підлягає вхідному контролю, має несуттєвий вплив на якість готової продукції та/чи надання послуг, за рішенням організації вхідний контроль такої продукції може бути проведено за окремими показниками, які організація вважатиме потрібними для підтвердження відповідності цієї продукції встановленим до неї вимогам, наприклад за кількістю поставленої продукції, за зовнішнім виглядом пакування, наявністю маркування та відповідністю змісту маркування нормативним документам на продукцію, за наявністю супровідних документів, зокрема декларації відповідності, сертифіката якості, паспорту, результатів контролю, проведеного виробником, тощо.

Примітка. За певних обставин організація може проводити вхідний контроль продукції за окремими показниками, якщо інші показники цієї продукції буде перевірено на наступних контрольних операціях.

4.3.5 Під час визначення обсягу вхідного контролю продукції треба також урахувувати дані щодо стабільності якості продукції постачальника, а також особливості готової продукції та надаваних послуг.

4.3.6 Обсяг вхідного контролю встановлюють у Переліку, зазначаючи показники, які перевіряють під час вхідного контролю продукції (див. 4.5).

4.4 Види вхідного контролю продукції

4.4.1 Вхідний контроль продукції за видом контролю може бути суцільним чи вибіркоvim.

4.4.2 Для кожного виду продукції, що підлягає вхідному контролю, треба визначити вид контролю, урахувуючи (але не обмежуючись наведеним):

- вимоги нормативних документів на продукцію, що підлягає вхідному контролю;
- вимоги замовника;
- потенційний вплив продукції, що підлягає вхідному контролю, на якість готової продукції та/чи надання послуг та/чи на здатність організації постійно постачати відповідну продукцію та надавати відповідну послугу;
- стабільність якості продукції постачальника;
- дані щодо схвалення постачальника, зокрема щодо наявності у нього впровадженої системи управління якістю;
- інші аспекти стосовно вхідного контролю продукції: кількість отримуваної від постачальника продукції, необхідність проведення руйнівного та/або неруйнівного контролю, вартість і тривалість вхідного контролю продукції, потреби в засобах контролю, вимірювання чи випробування, компетентному персоналі тощо.

4.4.3 Види вхідного контролю продукції встановлюють у Переліку.

4.5 Показники продукції, які перевіряють під час вхідного контролю продукції, та вимоги, на відповідність яким провадять вхідний контроль продукції

4.5.1 Для кожного виду продукції, що підлягає вхідному контролю, треба визначити показники, які перевіряють під час вхідного контролю продукції, урахувуючи вимоги нормативних документів на продукції, конструкторської документації на продукцію, вимоги договорів на закупівлю, тощо.

4.5.2 Для кожного показника треба встановити вид контролю (суцільний чи вибіркоvim), обсяг вибірки (для вибіркового контролю), визначити обсяг вимог, на відповідність яким провадитимуть вхідний контроль продукції, а також установити критерії оцінювання показників (наприклад, числове граничне значення, діапазон допустимих значень, характеристика показника тощо) безпосередньо у Переліку та/чи через посилання на відповідні документи (нормативні документи на продукцію, конструкторську документацію на продукцію тощо).

4.6 Методи вхідного контролю продукції та засоби контролю, вимірювання та випробування

4.6.1 Для кожного показника, який перевіряють під час вхідного контролю продукції, треба встановити метод контролю (безпосередньо у Переліку та/чи через посилання на відповідну задокументовану інформацію на методи контролю).

4.6.2 Треба встановити засоби контролю, вимірювання та випробування, що застосовують під час вхідного контролю продукції (безпосередньо у Переліку та/чи через посилання на відповідну задокументовану інформацію, вимогам якої мають відповідати ці засоби).

4.6.3 Під час проведення вхідного контролю продукції організація має забезпечити застосування відкаліброваних чи перевірених засобів вимірювання, простежуваних до міжнародних чи національних еталонів, випробувального устаткування, атестованого в установленому порядку.

4.7 Місця, умови та терміни проведення вхідного контролю продукції

4.7.1 Вхідний контроль продукції треба проводити на спеціально відведених місцях, які відповідають вимогам безпеки та гігієни праці й оснащені необхідними засобами контролю, вимірювання та випробування та за потреби — допоміжними засобами (підіймально-транспортними засобами, засобами індивідуального захисту тощо).

4.7.2 За потреби залежно від виду та властивостей продукції, що підлягає вхідному контролю, треба визначити вимоги до робочого середовища проведення вхідного контролю продукції (наприклад, щодо температури, атмосферного тиску, вологості, освітленості), забезпечити їх дотримання та контролювати параметри робочого середовища під час проведення вхідного контролю продукції.

4.7.3 Треба створити такі умови розміщення продукції під час проведення її вхідного контролю, щоб забезпечити її збереженість та запобігти її пошкодженню.

4.7.4 За потреби визначають інші умови, наприклад вимоги щодо порядку розпакування та розконсервування продукції, часу входження продукції в робочий режим, вимоги експлуатаційних документів на продукцію, правила відбирання вибірок чи проб (далі — вибірок) тощо.

4.7.5 Якщо є потреба у проведенні вхідного контролю продукції на території постачальника чи на території організації за присутності представника постачальника, порядок та умови проведення вхідного контролю продукції треба попередньо узгодити з постачальником.

4.7.6 Треба визначити термін проведення вхідного контролю продукції, ураховуючи виробничі потреби, розмір партії, складність і тривалість контролю, вимірювання чи випробування, потребу у проведенні контролю, вимірюванні чи випробуванні, залучаючи сторонніх виконавців, та інші доречні обставини. Треба також ураховувати час, потрібний для оформлення претензій до постачальника в разі виявлення невідповідності продукції встановленим вимогам. Визначаючи термін проведення вхідного контролю продукції, треба враховувати гарантійний строк, якщо його встановлено вимогами відповідного нормативного документа.

4.8 Супровідна документація на продукцію

До супровідних документів відносять документи, які підтверджують відповідність продукції вимогам нормативних документів до неї, комплектність продукції, її відповідність своєму призначенню та/чи інші передбачені договором на закупівлю документи.

Прикладами супровідних документів є (не обмежуючись наведеним):

- сертифікат відповідності;
- декларація відповідності;
- протокол випробування/контролю продукції за погодженими показниками;
- формуляр;
- паспорт;
- етикетка;
- гарантійний талон;
- специфікація;
- настанова щодо експлуатування;
- товарно-транспортний документ.

4.9 Відповідальність і повноваження щодо вхідного контролю продукції

4.9.1 Найвище керівництво організації має:

— забезпечити планування та розроблення процесу вхідного контролю продукції, залучаючи компетентний персонал, діяльність якого пов'язана з проведенням технічного контролю продукції, її закупівлею, оцінюванням постачальників, проектуванням, розробленням, виготовленням та обслуговуванням продукції, наданням послуг;

- забезпечити визначення та розподілення ресурсів, потрібних для результативного процесу вхідного контролю продукції;

- призначити особу, відповідальну за вхідний контроль продукції, з наданням їй повноважень щодо організування та проведення вхідного контролю продукції;

- з установленою періодичністю аналізувати результативність процесу вхідного контролю продукції.

4.9.2 Особа, відповідальна за вхідний контроль продукції, має:

- розробити та запровадити процес вхідного контролю продукції, а також підтримувати його результативне функціонування;

- звітувати перед найвищим керівництвом щодо результативності процесу вхідного контролю продукції, надаючи рекомендації щодо його поліпшення.

4.9.3 Виконавці, залучені до проведення вхідного контролю продукції, мають бути:

- компетентними для виконання доручених їм робіт;

- обізнаними зі своїми функційними обов'язками, відповідальністю та повноваженнями;

- обізнаними щодо вимог документів, пов'язаних із проведенням вхідного контролю продукції, яких треба дотримувати, та інформації, яку треба реєструвати за результатами вхідного контролю продукції.

Примітка. За потреби робочі місця та персонал мають бути атестованими за встановленим порядком.

4.10 Залучення сторонніх виконавців до проведення вхідного контролю продукції

4.10.1 До проведення вхідного контролю продукції, цілком чи частково, організація може залучати сторонніх виконавців (наприклад, сторонні випробувальні лабораторії, фахові організації з питань неруйнівного контролю продукції чи інших специфічних методів контролю продукції тощо).

4.10.2 До прийняття рішення щодо залучення сторонніх виконавців організація має запитати в них та отримати від них об'єктивні докази, що можуть підтвердити їхню компетентність і спроможність виконувати потрібні для організації роботи в межах вхідного контролю продукції. Такими доказами можуть бути, наприклад: для випробувальної лабораторії — наявність чинного атестата про акредитацію зі сферою акредитації, що охоплює потрібні для організації випробовування; для організації, що виконує неруйнівний контроль продукції чи застосовує інші специфічні методи контролю, — наявність спеціального устаткування для проведення такого контролю (за потреби — наявність свідоцтва про повірку/калібрування такого устаткування) та фахового персоналу, компетентність якого залежно від потреби може бути підтверджено відповідними свідоцтвом, сертифікатом, практичним досвідом роботи тощо.

4.11 Задокументована інформація

4.11.1 Організація має задокументувати процес вхідного контролю продукції.

Примітка 1. У різних організаціях процес вхідного контролю продукції документують різними документами, наприклад стандартом, методикою, інструкцією тощо.

Примітка 2. Процес вхідного контролю продукції може бути наведено у вигляді тексту та/чи блок-схеми послідовності виконання робіт і рішень, потрібних для досягнення потрібного результату.

4.11.2 Організація має визначити відповідальних осіб за розроблення, погодження, затвердження та актуалізацію документа(-ів) щодо вхідного контролю продукції.

4.11.3 Організація має задокументувати перелік продукції, що підлягає вхідному контролю.

Примітка. За потреби організація має розробити та задокументувати кілька переліків, наприклад окремо для сировини, матеріалів, напівфабрикатів, складників, вузлів, комплектувальних виробів, давальницької сировини тощо.

4.11.4 Організація має визначити відповідальних осіб за розроблення, погодження, затвердження та актуалізацію Переліку(-ів). Якщо на вимогу замовника постачання продукції та надання послуг здійснюють під контролем представництва державних замовників з оборонного замовлення, Перелік(и) має бути погоджено з представництвом державних замовників з оборонного замовлення при організації.

4.11.5 Організація має визначити формат оформлення Переліку (текстовий або табличний чи їх поєднання). Настанови щодо змісту Переліку наведено в додатку А.

4.11.6 Організація має встановити форми, які використовують для реєстрування відбирання вибірок, результатів вхідного контролю продукції, та будь-які інші форми, які вона вважає необхідними для результативного виконання процесу вхідного контролю продукції.

Примітка. За потреби організація може встановити кілька форм реєстрування даних за результатами вхідного контролю продукції, наприклад за видами продукції, що підлягає вхідному контролю.

4.11.7 Організація має визначити прийнятну для своїх потреб структуру та зміст конкретної форми. У додатках Б та В наведено рекомендований зміст акта/протоколу відбирання вибірок продукції, документа реєстрування результатів вхідного контролю продукції.

4.12 Забезпечення ресурсами

Щоб забезпечити результативне функціонування процесу вхідного контролю продукції, найвище керівництво має оцінювати потреби в ресурсах і забезпечувати їх наявність. Наприклад, до цих ресурсів належать персонал, складські приміщення, задокументована інформація, підіймально-транспортні засоби, засоби контролю, вимірювання та випробування, комп'ютерне програмне забезпечення, фінансові ресурси.

5 ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРОЦЕСУ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ

5.1 Загальні положення

5.1.1 Процес вхідного контролю продукції охоплює такі види робіт (не обмежуючись наведеним):

- поводження з продукцією, що надійшла в організацію та підлягає вхідному контролю;
- перевіряння супровідної документації;
- відбирання вибірок для проведення вибіркового контролю продукції;
- виконання необхідних операцій контролю, вимірювання та випробування;
- реєстрування результатів вхідного контролю продукції;
- прийняття рішення за результатами вхідного контролю продукції;
- поводження з продукцією, визнаною відповідною за результатами вхідного контролю;
- поводження з продукцією, визнаною невідповідною за результатами вхідного контролю;
- інформування про результати проведеного вхідного контролю продукції;
- облік статистичних даних про рівень якості продукції за результатами вхідного контролю та дієвості її постачальника.

5.1.2 Вхідний контроль продукції проводять згідно з Переліком і задокументованим процесом вхідного контролю продукції (див. 4.11).

5.2 Поводження з продукцією, що надійшла в організацію та підлягає вхідному контролю

5.2.1 Продукцію, що надійшла в організацію та підлягає вхідному контролю, треба розміщувати окремо від іншої продукції, яка ще не піддана контролю або перебуває під контролем, або яка вже пройшла вхідний контроль. За потреби продукцію розміщують окремо за партіями, марками, найменуваннями, розмірами тощо.

5.2.2 Статус продукції (ще не піддана контролю, перебуває під контролем, пройшла вхідний контроль і визнана відповідною, пройшла вхідний контроль з очікуванням рішення за його результатами, пройшла вхідний контроль і визнана невідповідною тощо) треба ідентифікувати встановленим в організації способом.

Примітка. Статус продукції може бути ідентифіковано позначкою в супровідному документі на продукцію, за допомогою ярлика, етикетки, клейма, розміщення продукції в спеціально відведених місцях тощо.

5.2.3 Під час поводження з продукцією, що підлягає вхідному контролю, треба дотримувати встановлених процесом вхідного контролю вимог щодо робочого середовища, безпеки та гігієни праці, а також умов, визначених відповідно до 4.7.

5.2.4 Продукцію, що надійшла в організацію та підлягає вхідному контролю, треба зареєструвати (див. додаток В).

5.2.5 Треба своєчасно передавати продукцію на подальші операції вхідного контролю, дотримуючись установлених термінів проведення вхідного контролю продукції (див. 4.7).

5.3 Перевіряння супровідної документації

5.3.1 Супровідну документацію перевіряють щодо її наявності, комплектності та відповідності договору на закупівлю.

5.3.2 Відповідність зазначеної інформації в супровідній документації фактичним даним перевіряють під час проведення операцій контролю (див. 5.5.1).

5.4 Відбирання вибірок для проведення вибіркового контролю продукції

5.4.1 Роботи з відбирання вибірок для проведення вибіркового контролю продукції треба виконувати відповідно до вимог, зазначених у Переліку.

5.4.2 Відібрані вибірки продукції треба ідентифікувати, за потреби пломбувати прийнятим в організації способом.

5.4.3 Треба оформити акт/протокол відбирання вибірок (див. додаток Б).

5.4.4 Організація може зберігати вибірки, визначивши місце, умови та термін їх зберігання (якщо це не визначено чинними нормативними вимогами), для вирішення потенційного спору з постачальником.

5.4.5 У разі залучення до вхідного контролю продукції стороннього виконавця договором з ним має бути визначено, чи сама організація передає йому для проведення контролю, вимірювання чи випробування продукцію (або окрему вибірку), чи відбирання вибірок виконує сторонній виконавець за погодженою з організацією процедурою.

5.5 Проведення необхідних операцій контролю, вимірювання та випробування

5.5.1 Загалом до операцій контролю, вимірювання та випробування відносять (не обмежуючись наведеним):

- приймання продукції за кількістю;
- перевірення комплектності продукції;
- візуальний контроль пакування;
- візуальний контроль продукції;
- контроль якості продукції.

5.5.1.1 Приймання продукції за кількістю передбачає встановлення фактичної кількості продукції та її відповідності даним, зазначеним у супровідній документації, договорі на закупівлю.

5.5.1.2 Перевірення комплектності продукції передбачає контроль відповідності фактичної комплектності продукції нормативним документам на продукцію даним, зазначеним у супровідній документації, договорі на закупівлю.

5.5.1.3 Під час візуального контролю пакування перевіряють (не обмежуючись наведеним) відповідність зовнішнього вигляду пакування вимогам нормативних документів, наявність і цілісність маркування та відповідність його змісту даним супровідних документів і вимогам нормативних документів на продукцію.

5.5.1.4 Під час візуального контролю продукції перевіряють (не обмежуючись наведеним) відповідність зовнішнього вигляду продукції вимогам нормативних документів, наявність і цілісність маркування та відповідність його змісту даним супровідних документів і вимогам нормативних документів на продукцію.

5.5.1.5 Під час контролю якості продукції за показниками, установленими для певного виду продукції, що підлягає вхідному контролю, установлюють фактичні дані, що підтверджують чи не підтверджують відповідність показників продукції встановленим вимогам.

5.5.2 Операції контролю, вимірювання та випробування виконують за встановленими у Переліку показниками (див. 4.5):

- застосовуючи встановлені методи вхідного контролю продукції та засоби контролю, вимірювання та випробування (див. 4.6);
- дотримуючи установлених умов щодо проведення вхідного контролю продукції (див. 4.7);
- дотримуючи установлену послідовність проведення вхідного контролю продукції, щоб контроль, вимірювання чи випробування одних показників продукції не спричиняли зміни чи спотворення

інших показників, а також щоб приховані дефекти за можливості було виявлено на стадії контролю, а не в процесі виробництва чи надання послуги (див. 4.1.3).

5.6 Реєстрування результатів вхідного контролю продукції

5.6.1 Результати вхідного контролю продукції треба зареєструвати (див. додаток В).

Примітка. Результати вхідного контролю продукції може бути зареєстровано на паперових носіях, а також використовуючи електронні носії інформації та формуючи електронні бази даних.

5.6.2 Якщо до проведення вхідного контролю продукції залучають сторонніх виконавців (див. 4.10), організація має отримати від них офіційний документ з результатами контролю.

5.6.3 Договором із стороннім виконавцем організація має обумовити форму та зміст документа з результатами проведеного контролю (протокол випробувань, протокол контролю, протокол перевірення обумовлених параметрів/показників продукції тощо), строки та засоби передавання документа за результатами контролю та інші доречні аспекти, пов'язані з виконанням стороннім виконавцем робіт у межах вхідного контролю продукції та реєструванням його результатів.

5.7 Прийняття рішення за результатами вхідного контролю продукції

5.7.1 За результатами вхідного контролю продукцію визнають відповідною чи невідповідною встановленим до неї вимогам.

5.7.2 Рішення щодо відповідності чи невідповідності перевіреної продукції приймає(-ють) уповноважена(-і) на це особа(особи) (див. 4.1.3) відповідно до заздалегідь установлених критеріїв.

5.7.3 Прийняте рішення (позитивне чи негативне) за результатами вхідного контролю продукції треба зареєструвати (див. додаток В).

5.7.4 Про результати вхідного контролю продукції треба повідомити відповідним особам/підрозділам (див. 5.10).

5.8 Поводження з продукцією, визнаною відповідною за результатами вхідного контролю

За результатами вхідного контролю продукцію, визнану відповідною, ідентифікують установленим способом (див. 5.2.2) та передають на складське зберігання чи безпосередньо у виробництво, чи для надання послуг.

5.9 Поводження з продукцією, визнаною невідповідною за результатами вхідного контролю

За результатами вхідного контролю продукцію, визнану невідповідною, ідентифікують установленим способом (див. 5.2.2) та зберігають до прийняття рішення щодо цієї продукції за результатами подальшої взаємодії організації з постачальником (див. 5.10.1).

5.10 Інформування про результати проведеного вхідного контролю продукції

5.10.1 Про результати проведеного вхідного контролю треба своєчасно інформувати відповідних осіб і підрозділів організації, а також за потреби інших заінтересованих сторін щодо:

— виявлених невідповідностей під час проведення вхідного контролю продукції для подальшої взаємодії з постачальником продукції згідно з установленим в організації порядком, зокрема, для своєчасного оформлення відповідних документів на продукцію, визнаною невідповідною за результатами вхідного контролю, ведення претензійної роботи тощо;

— фактичних даних стосовно перевірених показників продукції для врахування цих даних у виробничих процесах.

5.10.2 Щоб забезпечити результативність інформування, організація має:

- визначити відповідальних осіб за надавання інформації;
- визначити формат надаваної інформації;
- визначити найпридатніші спосіб і засіб передавання інформації;
- установити термін надання інформації.

5.11 Облік статистичних даних про рівень якості продукції за результатами вхідного контролю та дієвості її постачальника

5.11.1 Результати вхідного контролю продукції треба групувати за визначеними категоріями та періодично аналізувати, щоб забезпечувати інформацією, яка дає можливість:

- оцінити якість перевіреної продукції, зокрема продукції, визначеної такою, що має суттєвий вплив на якість готової продукції та/чи надання послуг;
- оцінити дієвість постачальників і за потреби визначити коригувальні дії щодо вибору постачальників і взаємодії з ними;
- визначити дії щодо коригування Переліку та іншої задокументованої інформації.

5.11.2 Організація має встановити періодичність проведення аналізування результатів вхідного контролю продукції.

5.11.3 Результати аналізування оформляють як звітні документи.

6 ПІДТРИМУВАННЯ ТА ПОЛІПШУВАННЯ ПРОЦЕСУ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ

6.1 Проведення аудитів для оцінювання результативності процесу вхідного контролю продукції

6.1.1 Організація має регулярно проводити аудити для оцінювання результативності процесу вхідного контролю продукції.

6.1.2 Аудит процесу вхідного контролю продукції можна проводити як частину аудиту системи управління якістю, наприклад, згідно з ДСТУ ISO 19011.

6.1.3 Аудит має виконувати компетентний персонал, який є незалежний від роботи, аудит якої проводять.

6.1.4 За результатами аудиту в разі виявлення невідповідностей треба визначити та впровадити коригування та/чи коригувальні дії.

6.1.5 Результати аудиту реєструють, їх треба враховувати під час аналізування з боку найвищого керівництва для визначення проблем і запровадження поліпшень процесу вхідного контролю продукції.

6.2 Аналізування з боку найвищого керівництва процесу вхідного контролю продукції

6.2.1 Найвище керівництво має регулярно аналізувати процес вхідного контролю продукції, щоб:

- забезпечувати його постійну придатність, адекватність, результативність;
- визначати та розглядати випадки невідповідності процесу вхідного контролю продукції встановленим вимогам;
- визначати проблеми та недоліки процесу вхідного контролю продукції та оцінювати потребу в змінах до процесу.

6.2.2 Вхідними даними для аналізування є:

- звітні документи за результатами аналізування результатів проведення вхідного контролю продукції;
- результати аудитів;
- ризики та можливості, а також пов'язані з ними дії;
- стан коригувальних дій за результатами проведених аудитів;
- стан виконання подальших дій за результатами попереднього аналізування з боку найвищого керівництва;
- рекомендації щодо поліпшування.

6.2.3 Вихідні дані аналізування з боку найвищого керівництва мають охоплювати:

- рішення та дії, пов'язані з поліпшуванням процесу вхідного контролю продукції та його результативності;
- рішення та дії, пов'язані з потребами в ресурсах для забезпечення результативного функціонування процесу вхідного контролю продукції (наприклад, необхідність підвищення кваліфікації задіяного персоналу).

6.2.4 Треба вести протоколи аналізування з боку найвищого керівництва та використовувати їх для визначення можливостей щодо поліпшування.

6.3 Поліпшування процесу вхідного контролю продукції

6.3.1 Організація має поліпшувати результативність процесу вхідного контролю продукції.

Результативність процесу вхідного контролю продукції характеризують:

— кількістю продукції, для якої під час виготовлення, ремонту та експлуатації готової продукції чи надання послуг виявлено невідповідності встановленим вимогам (приховані дефекти), хоча її визнано відповідною за результатами вхідного контролю;

— вартістю проведення вхідного контролю продукції;

— тривалістю проведення вхідного контролю продукції.

Організація може зменшити вартість і тривалість проведення вхідного контролю продукції, не погіршуючи показник щодо виявленої невідповідної продукції під час виробництва/надання послуг, або може покращити цей показник, але за рахунок збільшення вартості та тривалості проведення вхідного контролю продукції.

6.3.2 Організація має визначати можливості для поліпшування та запроваджувати дії щодо них, наприклад, у разі досягнення стабільної якості продукції зменшити вартість і тривалість проведення вхідного контролю продукції, переглянувши обсяг вхідного контролю продукції.

ДОДАТОК А
(довідковий)

ЗМІСТ ПЕРЕЛІКУ ПРОДУКЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЄ ВХІДНОМУ КОНТРОЛЮ

У переліку продукції, що підлягає вхідному контролю, можуть бути такі позиції (але не обов'язково обмежуватись цими позиціями):

- назва, тип продукції та/чи інші дані, що однозначно ідентифікують продукцію, що підлягає вхідному контролю;
- позначка та назва нормативного документа на продукцію;
- назва показника, який перевіряють під час вхідного контролю продукції, з наведенням позначки та назви відповідного нормативного документа;
- вимоги, на відповідність яким провадять вхідний контроль продукції, та критерії оцінювання з наведенням позначки та назви відповідного нормативного документа;
- вид контролю: суцільний чи вибірковий (із зазначенням обсягу вибірки);
- назва операції вхідного контролю;
- метод контролю з наведенням позначки та назви відповідного нормативного документа;
- засіб контролю, вимірювання та випробування з наведенням позначки та назви відповідного нормативного документа;
- кінцевий (гарантійний) термін придатності (зберігання);
- вказівка щодо маркування продукції за результатами контролю;
- дозволена витрата матеріального ресурсу (продукції із партії) під час використання руйнівних методів контролю чи застосування методів контролю, що передбачають використання частини продукції (наприклад, контролювання якості зварювальних електродів оцінюванням якості контрольних зварних швів, виконаних цими електродами);
- виконавець вхідного контролю.

ДОДАТОК Б
(довідковий)**ЗМІСТ АКТА/ПРОТОКОЛУ ВІДБИРАННЯ ВИБІРОК**

В акті/протоколі відбирання вибірок має бути щонайменше таке:

- місце та дата відбирання вибірки;
- прізвища та посади осіб, які брали участь у відбиранні вибірки;
- назва організації постачальника (виробника) продукції;
- назва, тип продукції та/чи інші дані, що однозначно ідентифікують продукцію, що підлягає вхідному контролю;
- номер і дата товарно-транспортного документа, за яким продукцію доставлено в організацію;
- позначка (номер(и), дата(-и) виготовлення) та розмір партії (-ій) продукції, з якої відібрано вибірку;
- спосіб відбору вибірки;
- зазначення про те, що вибірку відібрано відповідно до вимог, установлених конкретними нормативними документами чи договором на закупівлю з відповідним посиланням на ці документи;
- місце (назва організації/підрозділу), до якого треба доставити відібрану вибірку;
- зазначення способу ідентифікування вибірки;
- інші дані, які особи, що беруть участь у відбиранні вибірки, вважають потрібними долучити до акта/протоколу для докладнішої характеристики вибірок.

ДОДАТОК В
(довідковий)

**ЗМІСТ ДОКУМЕНТА РЕЄСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ПРОДУКЦІЇ**

Простежуваність проведення вхідного контролю продукції від її надходження до організації до кінцевої операції з вхідного контролю продукції забезпечують реєструванням результатів вхідного контролю продукції.

Документом, у якому реєструють результати вхідного контролю продукції, може бути журнал, протокол, акт тощо.

У документі реєстрування результатів вхідного контролю продукції можуть бути такі позиції (але не обов'язково обмежуватись цими позиціями):

- дата надходження продукції на вхідний контроль продукції;
- назва, тип продукції, номер партії, дата виготовлення та розмір партії та/чи інші дані, що однозначно ідентифікують продукцію, що підлягає вхідному контролю;
- назва організації постачальника (виробника) та реквізити договору на закупівлю;
- дані щодо відбирання вибірок та їх передавання на випробування з посиланням на відповідний акт/протокол;
- результати вхідного контролю продукції за кожною операцією:
 - а) перевіряння супровідної документації
(є супровідна документація чи її немає; які документи відсутні);
 - б) приймання продукції за кількістю
(фактична кількість продукції (шт., кг, м тощо) та фактична кількість місць (ящиків, мішків тощо), а також кількість продукції (шт., кг, м тощо) та кількість місць, зазначених у супровідних документах);
 - в) перевіряння комплектності
(які складники продукції відповідно до договору на закупівлю, супровідних документів, нормативного документа на продукцію відсутні);
 - г) візуальний контроль пакування
(опис виявлених невідповідностей щодо зовнішнього вигляду пакування, наявності та цілісності маркування на поверхні пакування та відповідності змісту маркування даним, зазначеним у супровідній документації, а також у відповідних нормативних документах тощо);
 - д) візуальний контроль продукції
(опис виявлених невідповідностей щодо зовнішнього вигляду продукції, наявності та цілісності маркування на поверхні продукції та відповідності змісту маркування даним, зазначеним у супровідній документації, а також у відповідних нормативних документах тощо);
 - е) контроль якості продукції
(результати контролю, вимірювання чи випробування, наприклад фактичне значення показника, а також номінальне значення та допустимий граничний відхил);
- висновок: продукція відповідає чи не відповідає вимогам нормативного документа на продукцію та умовам договору на закупівлю;
- виконавець(-ці) операцій з вхідного контролю продукції.

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів
- 2 ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) Системи управління якістю. Вимоги
- 3 ДСТУ ISO 19011:2019 (ISO 19011:2018, IDT) Настанови щодо проведення аудитів систем управління
- 4 ГОСТ 2.124–2014 Единая система конструкторской документации. Порядок применения покупных изделий
- 5 Инструкция о порядке приемки продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления по количеству П-6, утвержденная постановлением Госарбитража при Совете Министров СССР от 15.06.65
- 6 Инструкция о порядке приемки продукции производственно-технического назначения и товаров народного потребления по качеству П-7, утвержденная постановлением Госарбитража при Совете Министров СССР от 25.04.65.

Код згідно з НК 004: 03.120.10

Ключові слова: вибірковий контроль, вхідний контроль продукції, система управління якістю, суцільний контроль, якість.
